

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

- AAC** = Acta Archaeologica Carpathica (Krakow)
AC = L'Antiquité Classique (Louven)
ActaArchHung = Acta Archaeologica Scientiarum Hungaricae (Budapest)
Af = Adria felett
Agria = Agria. Az Egri Múzeum Évkönyve (Eger)
Alba Regia = Alba Regia. Annales Musei Stephani Regis (Székesfehérvár)
Antaeus = Communicationes ex Instituto Archaeologico Academiae Scientiarum Hungaricae (Budapest)
AnthrK = Anthropológiai Közlemények (Budapest)
AnthHung = Antiquitas Hungarica (Budapest)
AO = Anjou-kori Okmánytár. Szerk.: Nagy Imre (Budapest)
APA = Acta Praehistorica et Archaeologia (Berlin)
AR = Archeologické Rozhledy (Praha)
ArchA = Archaeologia Austriaca (Wien)
ArchClass = Archaeologia Classica (Roma)
ArchÉrt = Archaeológiai Értesítő (Budapest)
ArchHung = Archaeologia Hungarica (Budapest)
ArchStudMat = (Praha)
Arrabona = Arrabona. A Győri Xantus János Múzeum Évkönyve (Győr)
ArsHung = Ars Hungarica. A Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutatócsoportjának Közleményei (Budapest)
AT = Antik Tanulmányok. Studia Antiqua (Budapest)
AUC = Praehistorica (Praha)
AuF = Ausgrabungen und Funde (Berlin)
AVANS = Archeologické V"skumy a Nálezy na Slovensku (Nitra)
BAR = British Archaeological Reports - International Series (Oxford)
BÁMÉ = A Béri Balogh Ádám Múzeum Évkönyve (Szekszárd)
BCO = Bibliotheca Classica Orientalis (Berlin)
BJ = Bonner Jahrbücher des Rheinischen Landesmuseum in Bonn und des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande (Köln)
BMMK = A Békés Megyei Múzeumok Közleményei (Békéscsaba)
BRGK = Bericht der Römisch-Germanischen Kommission (Berlin)
Bronzezeit = Bronzezeit in Ungarn. Forschungen in Tell-Siedlungen an Donau und Theiss. (Hrsg.: Meier-Arendt, Walter) Frankfurt am Main, 1992.
BTM = Budapesti Történeti Múzeum
BTM Műhely = BTM Műhely. BTM Scientific Workshop (Budapest)
BTOE = Budapest Történetének Okleveles Emlékei 3/1-2. (Összeáll.: Kumorovitz L. Bernát) Bp. 1987.
Budapest im Mittelalter = Budapest im Mittelalter. Hg.: Biegel, Gerd. (Schriften des Braunschweigischen Landesmuseums 62.) Braunschweig, 1991.
BudRég = Budapest Régiségei (Budapest)
Castrum Bene 1. = Várak a 13. században. A magyar várépítés fénykora. (Szerk.: Horváth László) Gyöngyös, 1990.
Castrum Bene 2. = Várak a középkorban. (Szerk.: Cabello, Juan) Bp. 1992.
CIL = Corpus Inscriptionum Latinarum
CISPP = Congres International des Sciences Préhistoriques et Protohistorique.
CNH = Corpus Nummorum Hungariae
CommArchHung = Communicationes Archaeologicae Hungariae (Budapest)
ČMM = Časopis Moravského Musea v Brně (Brno)
DissPan = Dissertationes Pannonicae (Budapest)
DMÉ = A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve (Debrecen)
Dolg = Dolgozatok az Erdélyi Nemzeti Múzeum Érem- és Régiségtárából (Kolozsvár)
DuDolg = Dunántúli Dolgozatok (Pécs)
EPRO = Études préliminaires aux religions orientales dans l'Empire Romain (Leiden)
FAP = Fontes Archaeologici Posnaniensis (PosnaŃ)
FolArch = Folia Archaeologica (Budapest)
FontArchHung = Fontes Archaeologici Hungariae (Budapest)
Gymnasium = Gymnasium. Zeitschrift für Kultur der Antike und humanistische Bildung (Heidelberg)
HK = Hadtörténelmi Közlemények (Budapest)
HOMÉ = A Herman Ottó Múzeum Évkönyve (Miskolc)
JAMÉ = A Nyíregyházi Jósza András Múzeum Évkönyve (Nyíregyháza)
Jászkunság = Jászkunság (Szolnok)
JMV = Jahresschrift für Mitteldeutsche Vorgeschichte (Halle/Saale)
JPMÉ = A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve (Pécs)
Klio = Klio. Beiträge zur Alten Geschichte (Berlin) former: Beiträge zur Alten Geschichte (Leipzig)
Lazise-Verona = Atti X SimposioInternazionale sulla fine del Neolitico e gli inizi dell et del Bronzo in Europa. Lazise-Verona, 1982.
Latomus = Latomus. Revue d'Études Latines (Bruxelles)
MAG = Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft (Wien)
Mannus = Mannus. Deutsche Zeitschrift für Vor- und Frühgeschichte (Bonn)
MHB = Monumenta Historica Budapestinensia (Budapest)
MittArchInst = Mitteilungen des Archäologischen Instituts der Ungarischen Akademie der Wissenschaften (Budapest)
MittArchInst-Bh = Mitteilungen des Archäologischen Instituts der Ungarischen Akademie der Wissenschaften. Beiheft. (Budapest)
MNM = Magyar Nemzeti Múzeum
MNM Ro = a Magyar Nemzeti Múzeum Régészeti Osztálya
MonHungHist = Monumenta Hungariae Historica - Magyar Történelmi Emlékek (Pest)
MRT = Magyarország Régészeti Topográfiája
MTA = Magyar Tudományos Akadémia
MTAK (II) = A Magyar Tudományos Akadémia Társadalmi-Történeti Osztályának Közleményei (Budapest)
Musaica = Sborník Filozofickej Fakulty Univerzity Komenského -Musaica (Bratislava)
MűÉ = Művészettörténeti Értesítő (Budapest)
OL = Országos Levéltár
PA = Památky Archeologické (Praha)
Praehistorica = Acta Instituti Praehistorici Universitatis Carolinae Pragensis (Praha)
RCRF = Rei Cretariae Romanae Fautorum Acta (Tongres-München)
RE = Paulys Realencyklopädie der Klassischen Altertumswissenschaft (Stuttgart)
RégFüz = Régészeti Füzetek (Budapest)
RégTan = Régészeti Tanulmányok (Budapest)
SIA = Slovenská Archeologia (Bratislava)
SMK = Somogyi Múzeumok Közleményei (Kaposvár)
StComit = Studia Comitatus
ŠZ = Študijné Zvesti Arheologického Ústavu Slovenskej Akademie Vied (Nitra)
Symposium = Symposium über die Entstehung und Chronologie der Badener Kultur. Bratislava, 1973.
Századok = Századok (Budapest)
TBM = Tanulmányok Budapest Múltjából (Budapest)
TKM = Tájak, Korok, Múzeumok
VMMK = A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei (**Veszprém**)
Zalai Múzeum = Zalai Múzeum. Közlemények Zala megye múzeumaiból (Zalaegerszeg)
ZbSNM = Zbornik Slovenského Národného Mizea (**Bratislava**)
ZGy = Zalai Gyűjtemény (Zalaegerszeg)

BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM VÁRMÚZEUMA

1014. Budapest, Szent György tér 2.

Budavári Palota E épület

Postacím: H – Budapest Pf. 4. 1250.

Telefon: (36-1) 175-75-33, Fax: (36-1) 155-91-75

Nyitvatartás (kedd kivételével):

téli: november 1–március 30 között: 10–16 óráig.

nyári: április 1–október 31 között: 10–18 óráig.

ezen belül május 16–szeptember 15 között: minden nap 10–18 óráig.

HÉTFŐN NYITVA!

Tárlatvezetés és szakvezetés: igényelhető előzetes bejelentés alapján, magyar és idegen nyelven.

Állandó kiállítások:

1. Régészeti ásatások Budapesten

Válogatás a főváros mai területén talált őskori, római kori és népvándorlás kori lelőhelyek anyagából.

A kiállítás kiemelkedő jelentőségű tárgyai: Az ősember 30 ezer éves tábora; a harangedények népének öröksége; a római életmód használati eszközei; az aquincumi orgona másolata; római falfestmények töredékei; az egykor a Kárpát-medencében élő „barbár népek” kincsei.

2. A középkori Buda királyi várpalotája

A látogatók végigsétálhatnak a 17. században elpusztult királyi palota feltárt és helyreállított részein, a gótikus teremben a királyi kápolnában és a várfalakkal övezett kerteken. A belső terekben a 13–16. századi életet idéző emlékanyagot mutatunk be: 15. századi kályharekonstrukciókat, reneszánsz épületedíszeket, faragott márványokat Mátyás király palotájából, stb.

3. Gótikus szobrok a középkori budai királyi palotából

Az 1974-ben feltárt szobrok és faragványok töredékességükben is felidéznek a 15. századi királyi építkezések magas művészi színvonalát. A kiállítás szobrai a korabeli udvari élet jellegzetes alakjait, lovagokat, heroldokat, udvarhölgyeket, ábrázolnak, közöttük a híressé vált „chaperon-os lovag” és a „leánykafej” is látható. A világi figurákat egyháziak, próféták, szerzetesek és Madonna-ábrázolások együttese egészíti ki.

4. Budapest a középkorban

E kiállítás Pest, Buda és Óbuda, valamint a mai főváros területén kialakult falvak település-, társadalom-, művészet- és gazdaságtörténetét ismerteti az 5. századtól a 17. századig, az elmúlt három évtized ásatásainak legértékesebb leletein keresztül.

5. Budapest az újkorban

Látványos tárgyi és írásos dokumentumok, kiváló műalkotások segítségével mutatjuk be a török hódoltság végétől az újjáéledő város gazdasági, társadalmi és kulturális átalakulását napjainkig. A kiállítás eredeti tárgyakkal berendezett enteriőrjei érzékletesen idézik fel a város polgárainak ünnep- és hétköznapjait az elmúlt 300 évből.

Különleges szolgáltatások és ajánlatok:

Tolókcsof felvonó mozgássérülteknek.

Rendezvények, fogadások helyszínének biztosítása a Budavári Palota E épületében 100–150 főig.

Hangversenyek szervezése a megrendelő igénye szerint.

Jelmezes történelmi játékok és manuális foglalkozások az iskoláskorú gyermekeknek a honfoglalás és a középkor időszakából (időpontegyeztetés alapján). Történelmi, régészeti és művészettörténeti szakmai vezetések középiskolásoknak és egyetemi-, főiskolai hallgatóknak. Múzeumbaráti kör műemléki, múzeumi programjai, országjárás, havonta egy alkalommal történelmi és művészettörténeti előadások.

Felvilágosítás, jelentkezés a (36-1) 155-88-49-es telefonon, a Közönségkapcsolati osztályon, vagy a 175-75-33/243-as telefonon a múzeum pénztárában.

A BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM TOVÁBBI KIÁLLÍTÓHELYEI

Római kor

AQUINCUMI MÚZEUM

1031 Budapest, Szentendrei út 139.

Telefon: (36-1) 250-16-50.

Nyitva: május 1–október 31-ig, 10–18 óráig.

Állandó kiállítások

Istenek, katonák, polgárok

Romkert

A Flórián téri Fürdő Múzeumba, és a Hercules villába vezetés igényelhető.

Középkor

KÖZÉPKORI ZSIDÓ IMAHÁZ

1014. Budapest, Táncsics Mihály u. 26.

Nyitvatartás: május 1-től október 31-ig hétfő kivételével, 10–17 óráig.

A budai zsidóság későközépkori lakónegyedének – egykori nevén Zsidó utcának – egyik 14. század végén épült imaházát tekinthetik meg a látogatók. Érdekessége, hogy egy lakóház földszintjén alakították ki, s rajzokon látható az 1686-ban elpusztult zsinagóga rekonstrukciója.

CITADELLA-TÁRLAT

A gellérthegyi erődítmény falain belül Budapest kétezer éves történetét röviden összefoglaló vitrintárlat tekinthető meg.

Egész évben látogatható.

GÜL BABA TÜRBE

1031 Budapest, Mecset u. 14.

Nyitva hétfő kivételével május 1–szeptember 30. között 10–18 óráig, október 1–október 31. között

10–16 óráig, november 1–április 30. között zárva.

Szünnap: hétfő.

Az 1541-ben elhunyt bektasi dervis sírépülete a mohamedán vallás világszerte tisztelt emlékhelye.

Újkor

KISCELLI MÚZEUM és FŐVÁROSI KÉPTÁR

1037 Budapest, Kiscelli út 108.

Telefon: (36-1) 188-85-60; 250-03-04.

Fax: (36-1) 168-79-17.

Nyitva: hétfő kivételével november 1–március 31. között 10–16 óráig,

április 1–október 31. között 10–18 óráig.

Budapest újkori történetét idézik a kiscelli kastélyban berendezett enteriőrök, továbbá megtekinthető a főváros képzőművészeti gyűjteménye. Legújabbán a „László Károly gyűjtemény” mintegy 200 darabja. A kastély oratóriumában és a hozzá tartozó templomtérben időszakos kiállítások láthatók.